

FORUM

Spermaceti bij potvissen

Waarschijnlijk heeft men reeds uw aandacht gevestigd op een zonderlinge passage in Zoogdier 1992 nr 1. Op bladzijde 29 leest men over de potvis: " Bij het duiken komt het lichaam onder druk te staan en zou zich de duikziekte moeten manifesteren. Potvissen beschikken echter over een systeem waardoor de vloeistof in hun grote kop wordt weggepompt en over het lichaam wordt verdeeld. Het dier kan zo probleemloos opnieuw de oppervlakte bereiken."

Misschien is bij het zetten een gedeelte van de tekst weggevalen. Gesteld dat de potvis inderdaad zou beschikken over een systeem om de inhoud van zijn kop gedeeltelijk over te pompen naar andere, leegstaande compartimenten van zijn lichaam, dan

zou hij daarmee enkel zijn zwaartepunt verplaatsen. Wél bestaat er een aannemelijke hypothese volgens dewelke het duiken van de potvis weinig inspanning zou vragen doordat hij naar behoefte het spermaceti doet smelten of stollen. Hierdoor wijzigt zijn soortelijk gewicht.

Duikziekte wordt veroorzaakt door het vrijkomen van gasbellen in de bloedsomloop wanneer de druk op het organisme snel afneemt tijdens het opstijgen. Het spermaceti in de kop van de potvis heeft daar niet direct mee te maken.

Hendrik K. Van Den Bergh, Laboratorium voor Ontwikkelingsfysiologie, Zoölogisch Instituut, Katholieke Universiteit Leuven, Naamsestraat 59. 3000 Leuven.